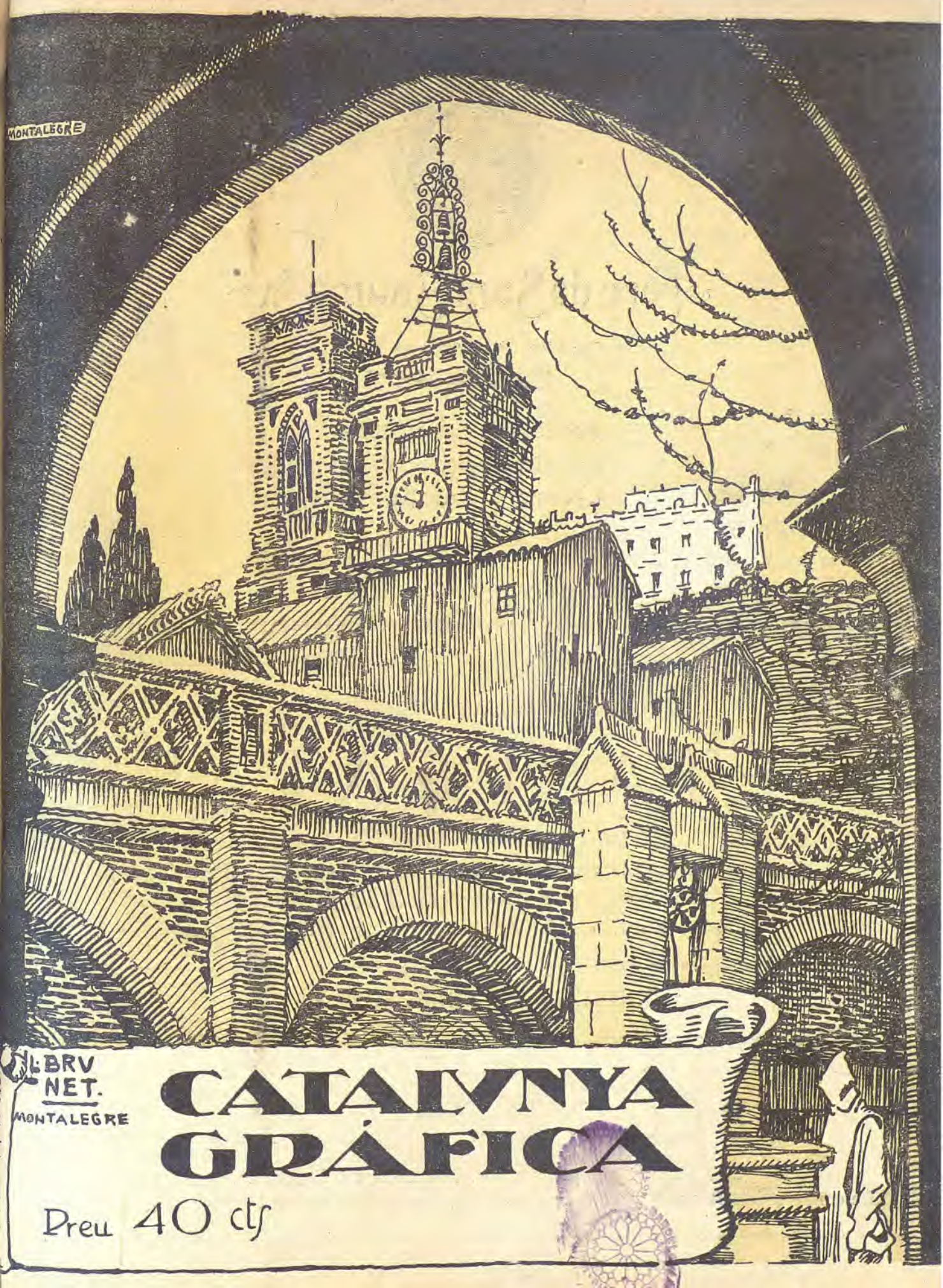

MONTALEGRE

LIBRERIA
NET.
MONTALEGRE

CATALUNYA GRÁFICA

Preu 40 cts

Forn de Sant Jaume SA

Propietària de la marca de fàbrica

Pa - Romeu

Pastisseria · Confiteria

Bomboneria · Vins

Licors i Xampanyes

Llibreteria, 3

Passeig de Gràcia, 7

A - 2441

A - 4582

Fàbrica: Vich, 1, 3 i 5 (Gràcia)

RECOMANEM L'ADQUISICIÓ DEL

DIETARI CATALÀ

LLIBRE DIARI DE CAIXA · INDICADOR DE CATALUNYA

Publicat per la EDITORIAL CATALANA i EN SALVADOR BONAVÍA.

Edició única d'un dia en plana, 3'50 pessetes.

Dipòsits: Escudillers, 8, entressol i Tapineria, 13, Llibreria.

DINTRE DE POCES DIES SORTIRÀ

CALENDARI-MANELIC BLOC BONAVÍA

Publicat per son propi autor: Tapineria, 13, Barcelona.

Desconfi-i's dels BLOCS MANELIC que no portin el nom d'en BONAVÍA que és l'inventor.

Catalunya Gráfica

AVISOS

A fi i efecte de que tots els catalans i aimants de Catalunya puguem cooperar a la nostra obra de nacionalisme i cultura general, acceptarem **Per a Barcelona** les següents subscripcions:

Mensuals	1'75 ptes.
Trimestrals	5'— »
Semestrals	9'50 »
Anyals	18'— »

Per a fora de Barcelona únicament admetrem subscripcions

semestrals i anyals

Per a l'estranger

Semestrals	18'— ptes.
Anyals	30'— »

Sempre amb dret als números extraordinaris i a les **GUIES** dels bells indrets de Catalunya que aviat començarem a publicar en forma manual

Plaça de Catalunya de Barcelona

Història de les transformacions que ha sofert dita plaça, il·lustrada amb nombrosos gravats, per

En Francesc Carreras i Candi

PREU: 4 PTES.

S'està confeccionant i dintre de poc el rebran de franc tots els subscriptors anuals i els subscriptors semestrals que hagin pagat els dos semestres. Els subscriptors trimestrals el rebran al pagar el quart trimestre i els subscriptors mensuals al pagar el rebut corresponent al mes de desembre, és ben entès, sempre que hagin sigut subscriptors durant tot l'any

ADVERTIMENT El nostre Administrador únicament tindrà com a subscriptors als que'ns hagin pagat i que de consegüent tinguin els rebuts corresponents firmats per En Joan Guasch i degudament segellats

Gran Teatre del Liceu

Dijous, dia 16, grandiosa òpera

Boris Godounoff

pels célebres artistes russos, Mestre Koussevitzky.

Dissapte, dia 18,

LOUISE

pels célebres artistes Ivonne Gall, L. Berat, J. Beleina, H. Dufrain, Mestre Padovani.

Dia 23,

AIDA

pels eminents artistes Poli-Randaccio i Lázaro.

Teatre Català Romea

ÈXITS DE LA TEMPORADA DE 1922

La meravellosa rondalla en set quadres d'En Josep M. Folch i Torres

El Príncep Blanc

El matrimoni Secret

Del poeta Josep M. de Sagarra.

La somrient Magdalena

Gran Teatre Espanyol

L'ÈXIT DEL DIA

LA SEVERA

Frontó Principal Palace

Totes les nits a un quart d'onze, colossal partit de pilota a cistella pels jugadors de més renom.

TÍVOLI
LÍRIC CATALÀ
La Santa Espina

Música del mestre MORERRA

Fàbrica de Gèneres de Punt

**SECCIÓ
DE DETALL**

Especialitat en articles fins

Ronda Sant Antoni, 47 - Telèfon 4745 A.
BARCELONA

**Magatzem de papers
de totes classes**

de

Esteve Gispert

Duc de la Victòria, 6 Telèfon A 408
BARCELONA

**Vanos
CARDÚS**

Portaferriassa, 10
BARCELONA

**CAMISERIA
SANS**

BOQUERIA, 32

Gran baratura de preus

ÉS LA MILLOR MARCA
de **LLET CONDENSADA** la de
EL PAGÈS

INDÚSTRIA LLETERA, S. A.

Oficines: Plaça Catalunya, 9
Magatzem: Trafalgar, n.º 64
Telèfon 727 S. P.

BARCELONA

CATALUNYA GRÀFICA

REVISTA CATALANA D'INFORMACIÓ NACIONAL I ESTRANGERA

Sortirà tres vegades cada mes

FUNDADOR I DIRECTOR: JOAN GUASCH I RIUS

Fontanella, 13. Telèfon: 2258 A.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: FONTANELLA, 13

Telèfon: 2258 A. • Apartat de Correus n.º 10

NÚMERO ATRASSAT 60 CÈNTIMS

ANY I

BARCELONA, 1.ª QUINZENA D'OCTUBRE DE 1922

NÚM. 20

L'ONZE DE SETEMBRE. — 1714-1922

Tinguem memòria.—L'onze de setembre de 1714 caigué Barcelona i amb ella Catalunya perdé les seves llibertats polítiques. Però fou molt abans d'aquesta data que havia perdut lo essencial: la seva ànima.

Hi hagueren patricis que vegeren d'una manera clara el procés de la caiguda fatal del nostre poble, com per exemple Pau Claris, en 1640, però en và maldaven per reviscolar el patriotisme esmorteït dels catalans.

Entre Felip V i Carles VI, ambdues dinasties igualment forasteres, Catalunya sacrificà vergonyosament la seva vida de poble lliure. Cert és que en aquesta brega Catalunya tenia fiadors poderosos que l'atiaven i encoratjaven i li prometiien un ajut, però quan la lleialtat fou una nosa per la pau l'abandonaren covardament a la mercè de l'enemic venjatiu i odiós; fou allavors que Anglaterra cometé la ignomínia de firmar el tractat d'Utrecht, sense prèviament resoldre la situació de Catalunya.

Recordeu el discurs de l'ambaixador anglès en el sopar organitzat en aquesta ciutat per commemorar la signatura de l'armistici de l'any 1918, on digué, referint-se als voluntaris catalans de la Gran Guerra: «Que era també més d'agrair el llur sacrifici per quant, degut a la traició dels ministres de la reina Agna, Catalunya havia restat abandonada a la seva sort durant la guerra de Successió, havent tornat per tant el bé pel mal.»

Curem de fer impossible la repetició de la data fatal; tinguem memòria!

* * *

Grandiosa ha sigut la manifestació de fe nacionalista d'enguany. La commemoració de la caiguda de Barcelona i la pèrdua de les llibertats catalanes ha estat, com de consuetud, una afirmació viva de la personalitat nacional.

Cada any l'entusiasme patriòtic creix, renovant el jurament de fidelitat a la pàtria i fent més obiradora la solidaritat nacional de Catalunya.

Per ço arreu de la nostra terra la commemoració de la tràgica data no assoleix tons funeraris, les banderes, posades a mig pal, son respectuoses ofrenes a la santa memòria dels que heroicament caigueren defensant les llibertats de Catalunya i així com les banderes onejant al vent i al sol mostren solemniament els colors vius del nostre escut, nosaltres ens ajuntem per a cantar la glòria i la immortalitat de Catalunya Mare nostra.

El sacrifici dels màrtirs de 1714 no fou debades.

Hi ha una consciència, una voluntat, una fe nacionals que a tots ens aplega. ¡Aquesta santa fe salvarà Catalunya!

A Sant Boi de Llobregat.—Damisel·les i jovincels sense intimidar-se malgrat el dia plujós que feia al matí del 10, omplint de gom a gom els trens feren cap a Sant Boi per a retre homenatge a Rafel Casanova, darrer conseller de la nostra ciutat comtal. Tothom lluia al pit les fla-

mejants barres de la nostra bandera. A dos quarts de deu arribaren les autoritats populars de Barcelona, representant al nostre Ajuntament els senyors Massot, Matons i Tomas i a la Mancomunitat el diputat provincial En Manuel Massó i Llorens i el cap de cerimonial, senyor Utrillo, juntament amb els orfeons, comissió organitzadora i delegats de moltes entitats. Arribats a Casa de la Vila, foren rebuts per l'Ajuntament de Sant Boi en ple presidit pel seu alcalde En Joan B. Milà, i després d'un canvi de salutacions, es dirigiren a l'església anant al davant amb llurs senyeres, l'Orfeó Català, Orfeó Montserrat, Mossèn Cinto i Santboià.

Oficià l'econom mossèn Moisès Alujes i els orfeons cantaren la missa *Cum júbilo* i el R. P. Bru, d'Igualada, desglossà amb magistrals paraules la protecció que Déu concedeix als pobles que senten fretura de llibertat.

Acabat l'ofici, tothom es dirigí a l'altar de la Pietat, on hi ha la tomba on descansen les despulles mortals d'En Rafel de Casanova. Elements de l'Orfeó Català cantaren unes solemnes absoltes.

La llosa que cobreix la tomba apareixia tapada amb la bandera de Sant Jordi i era voltada de roses i boix. La descobrí En Massó i Llorens, representant de la Mancomunitat, cobrint-se tot seguit de ramells de flors, boix i llorer, lligats amb cintes catalanes, que les diferents entitats allí representades anaven remetent.

Acabada la cerimònia, es dirigí tothom a Casa la Vila on els orfeons dirigits per l'entusiasta mestre En Pérez Moya cantaren *El Cant de la Senyera* i *Els Segadors* en mig d'una gran i entusiasta ovació.

Arribada l'hora del retorn a Barcelona tots foren acompanyats amb grans visques a Catalunya.

A Barcelona.—La primera entitat que portà corona a l'invicte conseller fou la «Schola Orpheònica» i el primer poble forà Sant Just Desvern; a la una de la matinada ja hi havia una cinquantena de corones. La gentada que omplia el Tivoli en eixir de veure *La reina jove* d'En Guimerà, va anar acudint tota a visitar el monument, resultant una esplendorosa manifestació de patriotisme.

El dia 11 de bon matí anaren acudint representacions de Barcelona i d'arreu de Catalunya, portant ramells i corones i feia bo de vendre la gent que ans d'anar al treball s'atansava al monument i hi romania una bella estona, malgrat la persistent pluja que feia.

A l'església parroquial de Sant Just, la «Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat» celebrà com de consuetud una missa en sufragi de les ànimes dels màrtirs de les pàtries llibertats. Es repartiren uns recordatoris amb la Mare de Déu dels Consellers.

Una molt nodrida representació dels Pomells de Juventut de Catalunya amb el Directori i el seu fundador En Josep M.ª Folch i Torres feu cap al peu del monument oferint innumbrables ramells. Després d'unes paraules

del Director a la mainada recomanant-los que recordin sempre amb devoció l'acte que celebraven cantaren tots amb entusiasme l'*Himne dels Pomells*.

Les corones d'Amèrica i dels Centre Catalans de l'estranger eren rebudes amb manifestacions entusiastes i visques aixordadors.

Enguany han vingut comissions d'arreu de Catalunya; es pot ben dir que tots els catalans han fet acatament de veneració als herois de 1714, donant a l'ensem palesa demostració de l'ardiment que sentim per la nostra pàtria.

Aragonesistes, carrilaires, centres obrers, associacions culturals i polítiques, dependents del comerç, empleats, polítics, damiselles, infants, tothom visità el monument simbòlic de les reivindicacions pàtries.

Mereixen especial menció la molt catalana ciutat de Badalona, ella sola ha dut a dotzenes corones i rams. La munió de badalonins era presidida pel magnífic Ajuntament.

Altres corona monumental de magnífiques flors naturals representant llur escut fou ofert per la Junta Directiva del «F. C. Barcelona», presidida per l'entusiasta Gamper.

Els nacionalistes de Gavà també vingueren presidits per l'Alcalde, portant una magnífica corona de lliris, dàlies i crisantemes.

La Mancomunitat de Catalunya i les quatre Diputacions Catalanes també portaren formoses corones que foren posades al peu del monument. La de la Mancomunitat al costat dret.

El senyor Vallès i Pujals digué: «venim no sols a retre homenatge als benemèrits ciutadans que generosament i heroicament donaren llur vida per la pàtria, sinó que també venim a ratificar, a fer cada any una nova afirmació de la personalitat catalana, a fer acte de perseverància d'estimar a Catalunya».

En Ferran Agulló, secretari general de la «Lliga Regionalista» la qual entitat enguany tenia cura de l'organització de l'acte, contestà al president en nom de la comissió organitzadora, dient que es creu representar, al menys espiritualment, a tots els catalans en dir que ha escoltat amb vera fruïció les manifestacions i aspiracions del senyor president. Els pobles que honoren els que han mort en defensa de llurs llibertats son dignes de gaudir-les. Aplaudiments, aclamacions i cant d'*Els Segadors*.

Poc després es presentà el venerable patriarca Angel Guimerà acompanyat per un sens nombre d'admiradors. Gran ovació que s'estalonà amb la que es tributà al nostre Ajuntament de Barcelona que és saludat demés amb una Marxa Catalana, tocada per la Banda Municipal. Presideix l'Ajuntament el senyor Maynés, alcalde accidental i son presents els regidors senyors Morera, Tusquets, Escolà, Bremón, Nonell, Vidal, Reynals, Massot, Carrasco, Matons i Juriyent.

Presidits del cap del cerimonial senyor Ribé, donen la volta al monument mentre es posava la corona al peu de l'estatua.

Diu l'Alcalde: «Ha passat un any i tornem a sumar-nos en aquesta grandiosa manifestació de l'Onze de setembre, organitzada cada any, de 20 anys ençà, per tots els catalans. El gran conseller En Rafel de Casanova va caure ferit prop d'aquí defensant la ciutat de Barcelona i les llibertats de Catalunya contra els exèrcits de Felip V i Lluís XIV; l'opressió brutal en que es tenia els catalans, els privà durant molts anys que poguessin exterioritzar llur aspiració a gaudir de les llibertats perdudes. Hem passat dos segles i l'esperit de la terra ha arrelat en els cors de tots els bons fills de Catalunya, ha rebrotat el sentiment de refer la esmortuïda personalitat del nostre poble.

Posseïts d'aquest sentiment patriòtic venim avui els regidors de la ciutat, a retre homenatge al gran ciutadà que vessà generosament la seva sang en defensa de les llibertats de Catalunya, fent vots perquè brilli per la nostra terra el sol de la llibertat.» (Grandiosa ovació.)

El senyor Agulló donà mercès a l'alcalde i assenyalant la presència al seu costat del gran poeta Guimerà, diu que li recorda aquella associació «Lliga de Catalunya», en la sala d'actes de la qual a indicació d'En Guimerà, es posaren dues llosetes: una de marbre negre, en la qual es gravaren les darreres paraules que el Govern de Catalunya en 1714 dirigí al poble, els moments d'ésser vençuts els catalans i esborrades les nostres llibertats, deixant per les generacions esdevenidores, la defensa i reinstauració d'aquelles llibertats, i un altre de marbre blanc, expressant l'inscripció de la data en que Catalunya podrà gaudir d'aquelles llibertats. Vulgui Déu que ben aviat pugui esculpir-se aquesta data en la llosa blanca.

L'Ajuntament surt del clos, cantant tothom *Els Segadors*, acompanyats per la Banda Municipal. (Aclamacions i aplaudiments entusiastes.)

El Foment de la Sardana ve acompanyat de la Cobla Barçino i després de colocar llurs corones la cobla toca la sardana *Per tu ploro*, d'En Peps Ventura i *Els Segadors*. (Noves aclamacions als simpàtics músics.)

Els «equipers» que han vingut a Barcelona a lluitar en el Campionat d'Europa assabentats de la significació patriòtica de l'acte d'homenatge a Casanova, varen volguer presenciar-lo essent invitats a entrar al clos, essent saludats amb *Segadors* i visques a Txecoslovàquia, Suïssa, Bèlgica i Holanda.

El Dr. Widinsky va oferir una bandera txecoslovaca, essent posada sota la corona de l'Ajuntament en mig d'una formidable ovació.

La funció patriòtica celebrada a l'Espanol fou un acon-teixement, essent un digne coronament de la diada.

Descubrim-nos. — Descubrim-nos el cap, traiem-nos la barretina ambdues mans, enfront d'aquell grand ó. Símbol de la Pàtria que després de molts anys de penosos esforços i de les més llargues tragèdies que poble al món hagi sofert, caigué ferit, embolcallat amb la bandera de Santa Eulària en 11 de setembre de 1714, soterrant-se les glorioses llibertats nostres.

I, mirant-nos les coses per el costat d'alegria i bon humor, complimentat nostre deurer de dedicar un recort als màrtirs quines ànimes deuen somriure amb gust, veient com cada any augmenta l'estol dels que recorden el seu sacrifici, explicarem un epissodi còmic d'aquella epopeia, que molts, segurament, veient-se encara les guspies en nostres dies, no'n coneixen l'origen.

A continuació d'aquella caiguda, possessionats de la ciutat les tropes de Felip V, continuaren les tropelies d'aquells fascinosos, fent burla de tot el més sagrat del reduït nombre de supervivents nostres. Crebaren documents estimats, còdics, llibres de llibertats, a la plaça de Sant Jaume per mans del butxí. Trossejaren la gloriosa campana Honorata que durant tot el llarg seti estigué tocant a sometent. I d'aquell gloriós Concili de Cent, suprimit, abolit, bandejat li posaren l'*Inri*. A tots els llocs comuns, avui en diríem *water-closet*, en burla de la institució més estimada nostre, hi posaren el n.º 100. Encara que, decaiguts i atuits per tantes contrarietats, no trigà gaire l'esperit de nostra raça en donals la resposta. El que en més estima tenia Felip V, amb que es feia saludar orgullosament a cada instant, era una especie de marxa, executada per tabals i trompetes, que titulaben amb el nom de *Retraite* (retrete)... Ja ho veuen, oi? Doncs, si, des deleshores, els catalans l'anomenaren *Retrete*. I, avui, com allò del número 100, conegut l'origen, ha anat decaient, el nom de *Retrete* ha anat ampliant-se amb certes variacions en llor d'aquell rei d'eterna maledicció pels catalans.

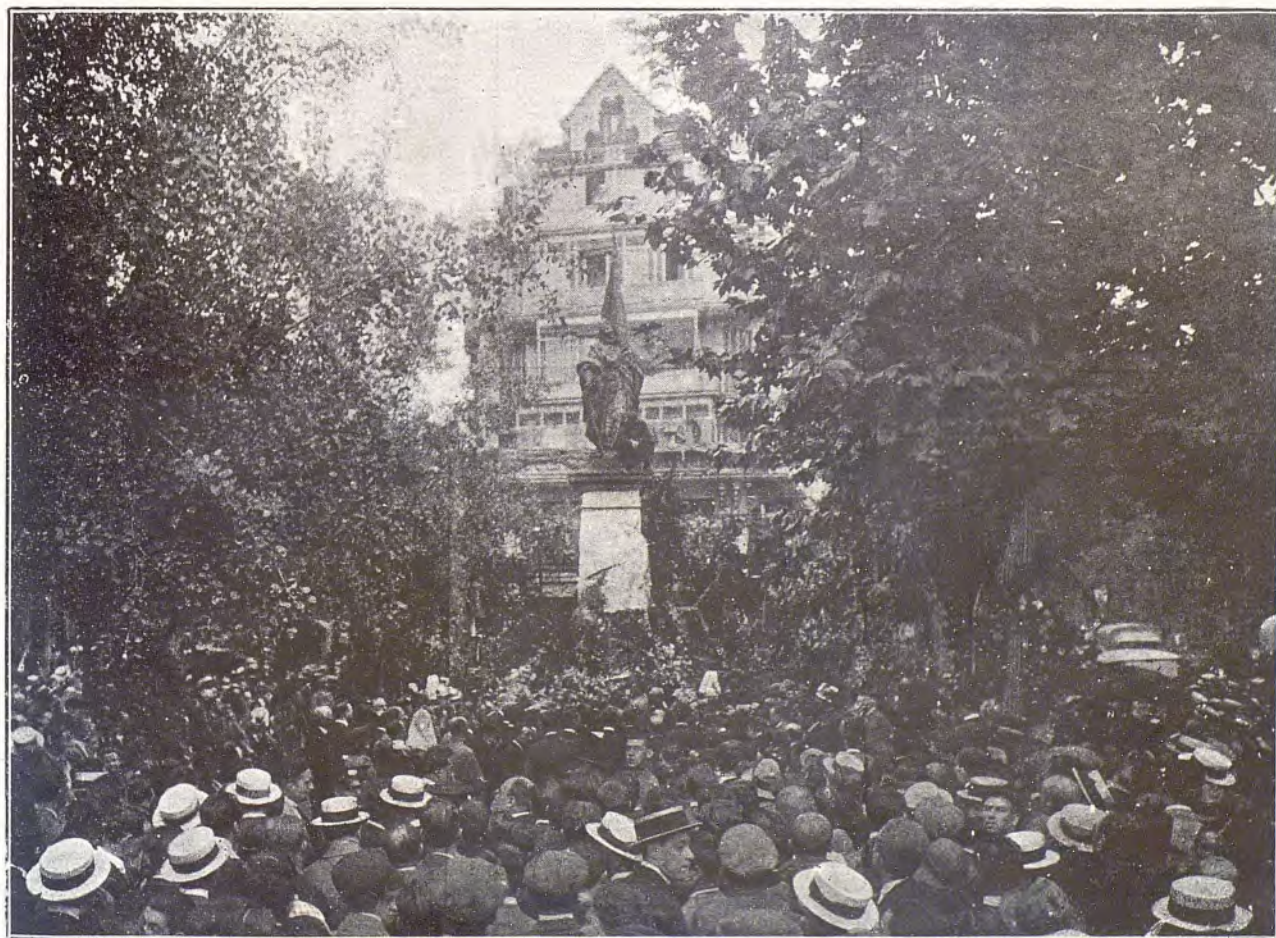
CATALUNYA GRÀFICA

Any I

Núm. 20

11 SETEMBRE 1714 - 1922

Rememrança i homenatge a n'En Rafel Casanova i darrers màrtirs de Catalunya

FESTES POPULARS

- 1.— Gran ballada de sardanes davant del Ateneu Obrer del Districte II de Barcelona, el dia de la Mercè.
- 2.— La hermosa senyoreta Na Josefina Sampera, reina dels Jocs Florals del Masnou, amb la seva cort d'amor.
- 3.— El públic en els Jocs Florals del Masnou.
- 4.— Blanes: Descobriment de la làpida que donarà els noms de M. Bernat Boades i de Fr. J. Gaspar Jalpi, a dos carrers d'aquella hermosa vila de la costa.
- 5.— Batalla de flors celebrada a Mollet del Vallès.

Fotos dels nostres amics En Sendra i En Pasqual Boada.

Les Colònies Escolars Municipals de Barcelona

Sempre fa bo de veure la tornada de les colònies; els nois i les noies palesen cantant i amb llurs cares rialleres lo molt que'ls ha provat l'estada a fora. I els pares tot cofois al veure l'alegria de llurs fills.

A tothom emocionà les manifestacions d'agraïment que els petits infants tributaren a l'Ajuntament quan la comissió d'aquest aparagué a la plassa de S. Jaume per afegir-se a la comitiva i dirigir-se al jardins del Parc municipal.

I també fou molt simpàtica la festa organitzada per la Societat d'Atraccions del Parc i que presenciaren la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament, presidida pel senyor Barbey, tinent d'alcalde, acompanyat dels regidors senyors Matons i Escolà i de nombrosos invitats.

Les pallassades del clown i l'enlairament de globos grotescos feren les delícies del públic infantil que no parà mai de cridar i aplaudir.

LA REPÚBLICA INFANTIL DE VILAMAR DE CALAFELL

La Secció de Cultura del nostre Ajuntament, presidida pel tinent d'alcalde senyor Barbey i dirigida pel senyor Ainaud, amb el concurs entusiasta de tots els regidors i la cura del prestigiós personal tècnic que la componen, es dediquen amb un afany i constància que mai agraïrem prou a fonamentar l'Escola nacional, a fer els homes de demà. Les fotografies que ací publicuem de Vilamar de Calafell i les moltes d'altres que trobaran fullejant la col·lecció de la nostra Revista

palesen ço que diem. Al nostre entendre, és aquesta la tasca més patriòtica, la de més profit. Les ànimes no poden improvitzar-se. El fonament d'una vera renaixença és l'escola.

Cal, doncs, apoiar efusivament aquesta tasca del nostre Ajuntament i la no menys meritòria del Consell de Pedagogia de la nostra Mancomunitat, que presideix l'activíssim

senyor Sol i que cuida de fer els mestres, i donarem a l'ensens una prova del nostre patriotisme fent-nos de la meritíssima Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, entitat dirigida per un triat estol d'apòstols devots de la nostrada Catalunya.

L'Escola catalana sorgeix. La instauració a tots els indrets

de la Pàtria on s'hi trobi un grup de catalans hauria d'ésser prèvia a tota altra activitat nacionalista.

Curem, amics de Catalunya, de reunir els cabals que això representa per aixecar el veritable monument a la Pàtria: l'Escola nacional.

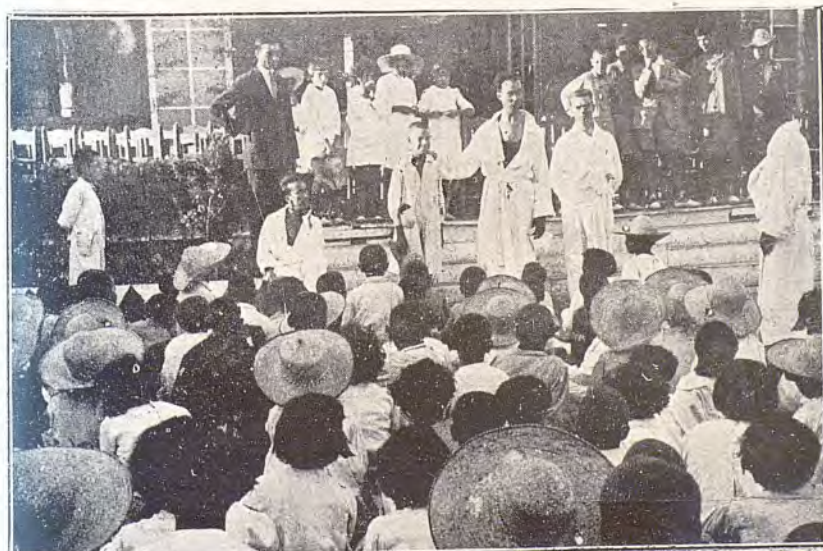
Nosaltres el número de cap d'any el dedicarem a fer conèixer les escoles catalanes i establiments i despatxos que tinguin els rètols en català.

Serà, doncs, un número dedicat a la diada de la llengua catalana.

Cal fer-ho cada any per a que es vegi la nostra tasca.

I. Sortida de La Major II. Varant la barca La Major

1. Els nois i les noies fent el joc del gat i la rata.
2. Nenes treballant a la platja.
3. El consell de sis de la República Infantil.
4. Presentació dels representants de les viles de Vilamar.

Fotos de l'amic En Gelabert

Assamblea de la Mancomunitat de Catalunya — 29 agost-2 setembre 1922. — Presideix el Sr. Jansana. I a la taula del Consell Permanent hi ha els senyors Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat; Vallés i Pujals, president de la nostra Diputació; el senyor Sol, president de la Comissió de Cultura, i altres senyors consellers

L'APLEC D'ACCIÓ CATALANA A RIPOLL

El 3 de setembre Acció Catalana celebrà el seu primer acte d'organització.

A la plaça de la Vila, i des del balcó d'una casa que hi ha davant el Casal Català, es descobrí una làpida de marbre amb la següent inscripció:

«AL COMTE JOFRE
QUI A RIPOLL FUNDÀ
LA NACIÓ CATALANA
«ACCIÓ CATALANA». 3 SETEMBRE 1922.»

Grans aplaudiments. Tot seguit En Ramon Casanovas i En Ventura Gassol, des del balcó del Casal Català, parlaren del comte Jofre, fundador de la nació catalana, del monastir de Ripoll. Evocaren la memòria de l'abat Oliva, i En Gassol, recordant la gran família catalana, evocà la memòria d'En Maragall i la d'En Prat de la Riba i convidà a tots a passar per davant la tomba del fundador de la nació catalana per a retre jurament de fidelitat a la Pàtria.

Acabà fent un brindis per la sang de tots els herois catalans:

Els nacionalistes firmant les fulles de l'Àlbum de Fidelitat a la Pàtria en els claustres del Monestir

L'abat Oliva alça el calze;
estrenyem-li tots la mà,
que la copa encara és buida
i l'hauríem d'omplenar;
si la vinya encara és verda,
un altre vi l'omplirà;
el vi de les nostres venes,
el millor per consagrar.
L'abat Oliva alça el calze,
comencem, doncs, a resar;
— Pare nostre! Pare nostre!
Pare del cel estelat,
beneix-la i consagreu-la,
per la nostra llibertat.
Enyorant la deslliurança,
se'ns va tornant el cap blanc,
bé tardes prou, Corpus Christi,
beneït Corpus de Sang!

Tots els assistents es treslladaren al monastir, reunint-se davant la tomba d'En Jofre, dirigint-se després als claus-

En Gassol dirigint la paraula al poble des de la balconada del Casal Català

Fotos del nostre reporter

tres, on signaren els plec de paper de fil que han de formar l'àlbum de fidelitat a la Pàtria.

Després de dinar es celebrà el miting al Saló Comtal, que era ple de públic; hi vegérem comissions de les comarques i poblacions veïnes; també hi havien moltes senyores i senyoretas.

Presidí En Josep Turon, regidor nacionalista de Ripoll, seient al seu costat els oradors i els senyors Abadal, Barbey, Duran-Reynals, Guarro, Roger i altres.

En Martí Esteve, En Pelai Vidal de Llobatera, En Lluís Massot, En Rovira i Virgili i En Bofill i Matas dirigiren la paraula al públic explicant la tasca que vol fer l'Acció Catalana, que és noresmenys que la conquesta del pensament dels sentiments nacionals. Per a obtenir-ho diuen que apel·laran a les armes que ens calguin. Una d'aquestes armes és la intervenció possible

Ballant sardanes en la Plaça de la Vila (Ripoll)

Sant Boi. Les autoritats sortint de l'església parroquial després d'haver col·locat la llosa en el sepulcre de En Rafel de Casanova

al Parlament espanyol, tenint ben present que els millors resultats per a Catalunya s'han tingut sempre amb l'oposició, no amb la col·laboració. Mentre Catalunya no estigui totalment preparada per la lluita, esmerçarem els nostres esforços en enrobustir el sentiment nacional. Gran tota la terra catalana serà arborada i cada català tindrà consciència dels seus deures, aleshores podrà pensar-se en oferir a la Mare Pàtria l'últim sacrifici: el de la sang. Afirmaren que la victòria és segura, i es despediren amb el

«Adeu, vila de Ripoll,
entre mig de dues aigües!»

El públic victorejà la llibertat de Catalunya, entonant a peu dret *Els Segadors*. Resultà, doncs, una bona diada d'afirmació nacionalista.

1922. Gran manifestació d'afirmació nacionalista i d'homenatge

La Mancomunitat i les quatre diputacions de Catalunya presidides per En Joan Vallès i Pujals, president de la de Barcelona, portant llurs corones al monument d'En Rafel de Casanova.

Visita i homenatge de l'Ajuntament de Barcelona

N'Angel Guimerà, venerable pa, esperant l'Ajuntament al peu del monument

La gernació que hi durant tot el dia

als màrtirs de les llibertats perdudes en el 11 de setembre de 1714

En Macià, diputat a Corts, acompanyat dels seus intransigents amics

El venerable Guimerà mirant emocionadíssim l'estàtua de l'heroi Casanova

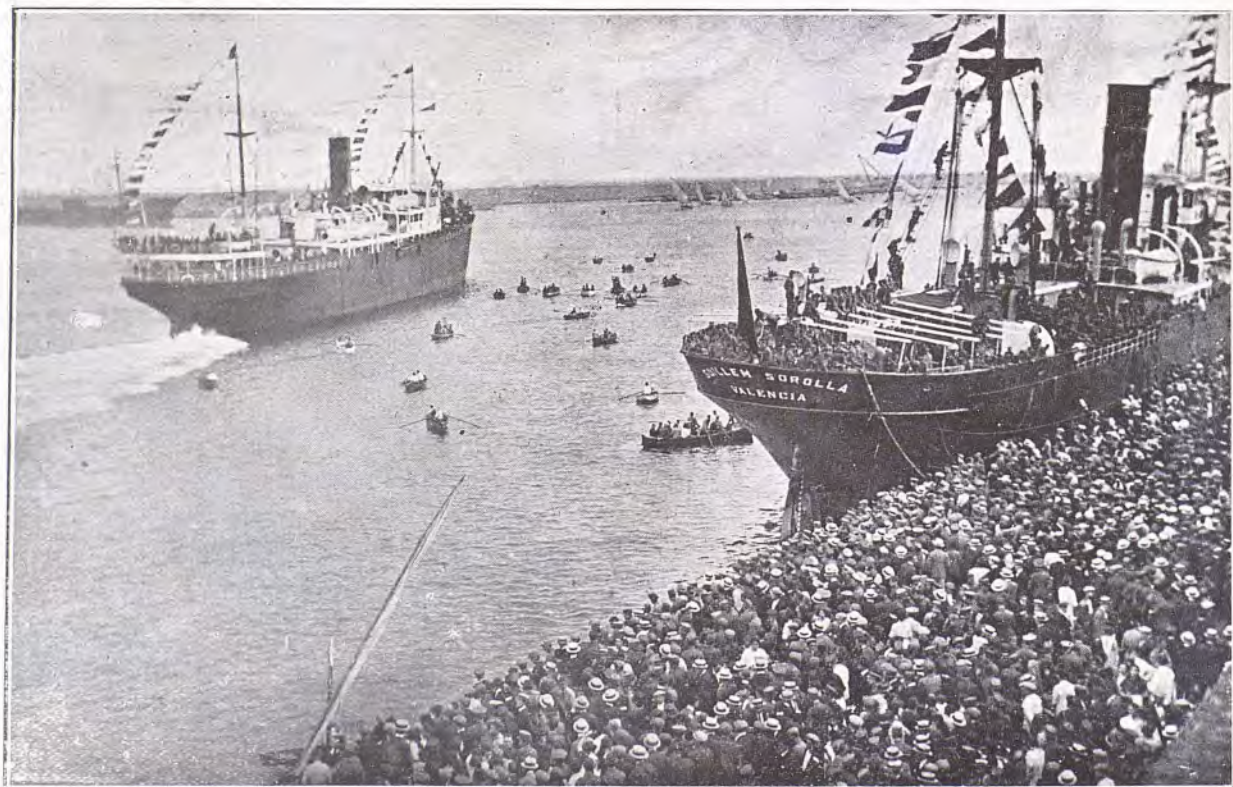
Fotos del nostre reporter Sagarra

Soldats que'ls embarquen cap a l'Àfrica

Escenes desencoratjadores i enternidores que mantes vegades ha de presenciar la nostra desventurada Barcelona. Aquesta substitució que es fa suara és intolerable. El mateix general Burguete va proposar que ràpidament es posés terme a tanta injustícia, fins al punt d'assegurar que fóra un greu disbarat portar al Marroc noves tropes sense instrucció. Encara no hi ha prou llars que ploren? Encara se'ns vol endur més joventut? El càrrec de fel que la incapacitat dels governants oferí al país, arran de la desfeta, ja vessa i s'escampa i deixa amargor a la boca de tot ciutadà honrat. Substitució, no. Repatriació, sí.

A. MIRACLE.

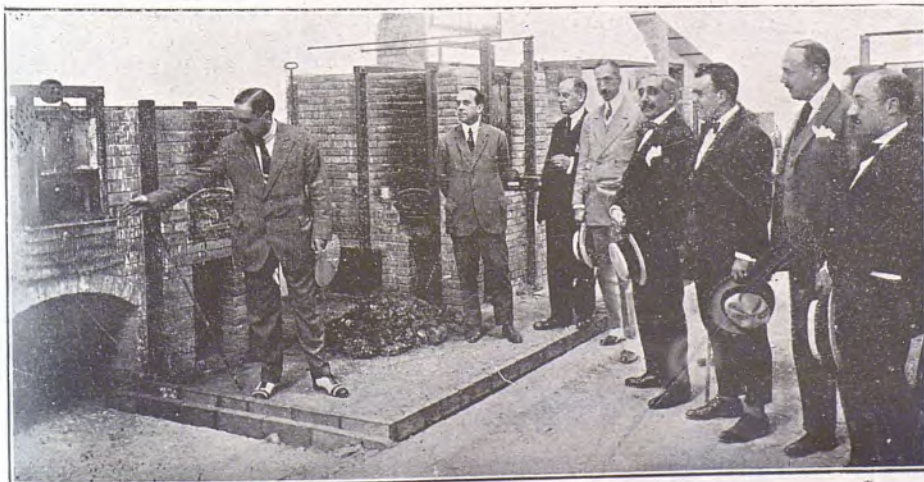
Homenatge a N'Antoni Miracle, diputat a Corts per Sant Feliu de Llobregat

N'Antoni Miracle, rebent una artística placa que li ofereixen les autoritats del districte en nom propi i dels principals contribuïents, com a homenatge d'agraïment per lo molt que ha treballat en bé dels interessos de la comarca.

Es aquest digníssim diputat un dels més actius, havent-ne donat moltes proves, essent una de les tasques que amb més entusiasme defensa la del retorn dels soldats de l'Àfrica. Es per çò molt respectat i estimat.

ESCOLA DE DIRECTORS D'INDÚSTRIES QUÍMIQUES

En Josep Agell, director de la secció d'Indústries Químiques de l'Escola del Treball, donant la conferència de fi de curs, explicant lo molt que s'ha fet i el programa de lo que faran en el present curs. La presidi el marquès d'Alella, nostre senyor Alcalde, acompanyat del senyor Sans i Bohigas, secretari de la Mancomunitat.

El senyor Agell ensenyant l'instal·lació dels forns industrials de l'Escola de Directors d'Indústries Químiques.

Suara l'Associació de Fabricants de Colors, Pintures i Vernissos ha dedicat al Doctor En Josep Agell i Agell una placa artística per la seva entusiasta i desinteressada actuació pel desvetllament i progrés de la indústria química nacional.

BENEDICCIÓ DEL NOU CLOQUER DE SANT HILARI SACALM

El nou cloquer de Sant Hilari

Els balcons i finestres de tots els carrers i places de Sant Hilari aparegueren de bon matí enramats i endomassats.

El renombrat «Orfeó Vigatà» qui fou rebut en la entrada de la vila per les autoritats, representació de la Colònia estiuenca, i moltes altres personalitats, als acords de l'Orquestra «La Farnense» de Santa Coloma, el qual arribat a la plaça de Mn. Jacinto Verdaguer, saludà a tot el poble amb *El Cant de la Senyera* arrancant del públic sorollosos aplaudiments.

A les 10 hi hagué ofici solemne cantant l'esmentat Orfeó la gran missa d'estil popular *La Mare de Déu de Núria*, baix la direcció del seu mestre Mossèn Miquel Rovira i acompanyat per l'autor de la mateixa Mossèn Lluís Romeu; predicà el Dr. Alfons Torrent, fill de la vila, organitzant-se, acabat l'ofici, una lluidíssima i nombrosa professó presidida per el digne diputat del districte D. Joan Ventosa i Calvell, acompanyat de totes les autoritats i Comissió de festes.

Arribats a la Plaça Major es beneí desde aquell lloc tota la nova obra i verament fou un acte imponent: trilleig de campanes, descargues pel somatent, cant de l'Orfeó, música, aplaudiments i aclamacions.

A les 5 de la tarda l'Orfeó donà un concert en el Teatre Tivoli, mereixent del públic continuats aplaudiments. Acabat el concert el nostre diputat senyor Ventosa posà a la Senyera de l'Orfeó dues llaçades, una en nom de la vila i altra en nom de la Colònia Estiuenca, dient que l'acte celebrat, significava els tres ideals més grans d'un poble: l'ideal de la religió, de l'art i de la pàtria. Com a fi de festa es disparà un magnífic Castell de focs.

Cap a la mitja nit l'Orfeó Vigatà sortia amb autos vers la seva aimada ciutat, despedint-se amb visques, cloent l'últim punt de la memorable festa.

Volem fer constar que l'iniciador de les obres fou Mossèn Josep Codina, ecònom i el director En Josep M.ª Pericas, arquitecte.

La salut que recuperem, l'equilibri físic i moral que'ns retorna i la sensació de benestar que recobrem, ens encaminen envers a l'església a donar gràcies al Senyor, les més fervents gràcies les que surten del fons del cor, per les mercès rebudes i que'ns retornen a nova vida.

D'ara en avant, al sortir de l'església de Sant Hilari i dirigir la vista al cel, l'airosa agulla del nou campanar ens parlarà del secret del confortable ambient i proclamarà el sanitos aire, i, en plena altura ens gaudirà dels encants de l'espai, de les belleses dels cims de les muntanyes i de l'aromosa regió de la claror, de la diafanitat, de la puresa, de la serenitat, de la llum.

CARLES MARTÍ.

President de l'Orfeó Català de l'Havana.

En Joan Ventosa i Calvell dirigint la paraula al poble, després de la benedicció

Campionat d'Europa de rem

Enguany, 9 i 10 de setembre, Barcelona, Catalunya ha presentat la lluita entre les nacions europees per a conseguir el primer premi en l'esport del rem.

El esdeveniment ha sigut memorable. Tant de bo ens serveixi d'estímul per a fer-hi altre vegada un més lluit paper. Cal dir que hem palesat de faisó admirable les nostres dots organitzadores.

De dos en punta i timoner. Premi de l'Adriàtic. — Primer: Suïssa en 9' 11" 4/5.
Segon: Itàlia. Tercer: França. Quart: Bèlgica.

Quatre en punta i timoner. Premi de França

Primer: França en 7' 59" 1/5

Segon: Suïssa

Quart: Holanda

Fotos del nostre amic En Malberti

Vuit en punta i timoner

Segon: Itàlia

Quart: Holanda. Arribaren primer França i tercer Hongria

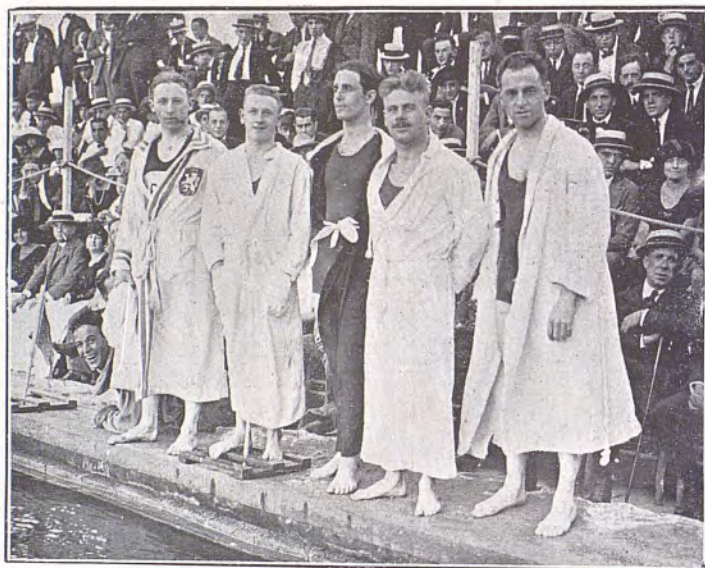
Festes Internacionals del Club Natació Barcelona

Concurs de salts: Es classificà 1.er en Collens, belga, que es el del mig, Boniquet, Comino i Torts

En Costa que bat el record d'Espanya de la braça.

Equip belga; 1.er premi 400 metres relleu

Wom Schelle, belga

Polo; equip C. N. B. guanyador per 3 a 0 el Swimming belga

Grans partits jugats al camp del F. C. Barcelona

16-17 i 23-24 setembre
1922

L'equip Barcelona guanyà
els 3 primers partits i el quart
fou empatat.

Equip del Pro-Vercelli campió d'Itàlia que no deixà gens satisfeta l'afició futbolística.
Guanyaren els nostres amb molta facilitat

Una bona jugada del Barcelona contra els italians

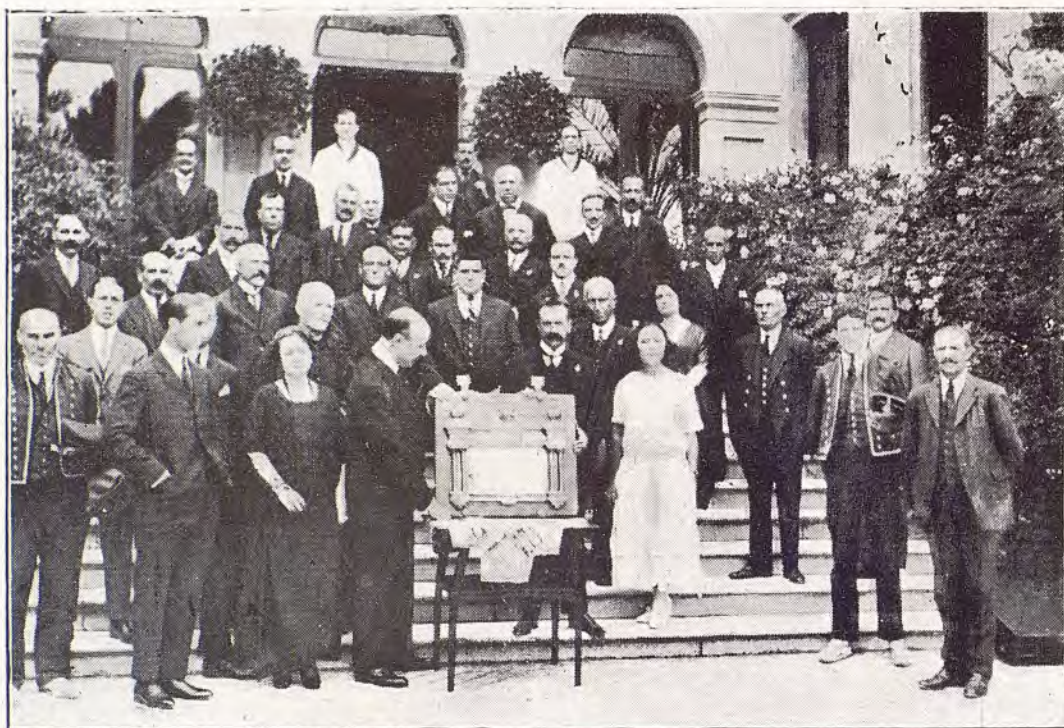
Un bon joc de cap d'un dels nostres

En Bruguera, porter del Barcelona, rebent la pilota dels alemanys

Homenatge a l'Excel·lentíssim Sr. D. Romà Fabra i Puig Primer marquès de Masnou

L'ajuntament de Masnou presidit per llur alcalde ofereix al Sr. D. Romà Fabra en nom de la riallera vila una artística placa com a penyora d'agraïment i afecte per lo molt que ha fet pel Masnou el molt noble cavaller.—L'acte tingué lloc al palau casal que dit senyor posseeix en l'esmentada població.

Informació estrangera

Enterro d'En Collins, el general irlandès,
gran organitzador i patriota

L'acompanyament i la gentada que presència la cerimònia.

LA PLAÇA DE CATALUNYA A BARCELONA

Els nens disfrutant jugant. Un dels aspectes més hermosos de la grandiosa plaça

A arrencar de la urbanisació del 1902, havem vist pendre, a la Plaça de Catalunya tres típics aspectes. En les hores del mitjdia, exceptada la temporada del istiu s'hi apleguen profusió de criatures y de minyones que les cuyden, ocupades en jugar y correr. Al istiu y tardor, s'aprofitan dels seus banchs y cadires, molts infelisos desheretats de la fortuna, que hi passen la nit al rás, dessota les palmeres y platáns.

Ab una constancia gran, en totes les festes del any, s'acoplen en tant céntrich lloch, després de dinar, moltes noyes de servey, aragoneses en son major nombre, que hi formen corrandes ab los soldats de llurs pobles, y en ajugada animació hi passen les hores de la tarde, constituint un conjunt de sana alegria que dona bo de veure.

També al començar la Plaça de Catalunya, prò en l'acabament de a Rambla, durant los vespres, a les vuyt, s'hi reuneixen los aficionats al joeh de pilota anglés *foot-bol* y a vegades son tants, que ab dificultat s'arriba a passar entremitj d'ells. D'allí n'han sortit organitzats partits, importants y h'nroses victories que te anotades aquest sector de la vida sportiva barcelonina.

Torná a agitar-se, en 1915, lo proposit de donar a la Plaça de Catalunya, una urbanisació que tingués caracter monumental y un dels nostres primers arquitectes En Puig y

Cadafalch doná sobre axó alguna idea gràfica, puix se'n havia tractat particularment ab la Comissió d'Ensanxe. L'Ajuntament no's mostrá disposat a escoltar a la Comissió y lo dictamen d'aquesta sigué retirat.

Al començar l'any 1922, la Plaça de Catalunya està poch menys que intransitable, d'una banda per haverhi excavat dos pous de sortida de terres, y obrirhi al mitj una vall, la Societat del Metropolitá de Barcelona la que fí atravesar per ahont vol, als seus camions automovils; y d'altra, per haverse ja fet vella, la urbanisació de 1902, per mes que s'haguesen reparat en algunes ocasions los desperfectes naturals del temps.

La Comissió d'Ensanxe ha tornat a insistir ab l'Ajuntament y aquest ho acordá en Janer del 1922, en confiar la nova urbanisació de la Plaça de Catalunya al erudit arquitecte En Joseph Puig y Cadafalch, quina designació ha sigut ben vista de la opinió pública.

Vol la Comissió, donar una amplitut grossa a les aceres de la Plaça, considerant lo gran moviment que hi ha en algunes d'elles y la pràctica d'ocuparles ab taules de café; donar una nova disposició a les línies dels tranvies; y dexas expedita lo mes possible, la visualitat de la part central, abandonant tota idea de monument o de sortidor artístich. — FRANCESC CARRERAS CANDI.

Els autobuses que enguany per primera vegada fan el trajecte Mallorca, Plaça de Catalunya i els Banys, prestant un bon servei a la ciutat, havent merescut el favor del públic

	Capablan- ca	Alhekiné	Vidmar	Rubinstein	Bogolju- bov	Reti	Tartako- ver	Maroczy	Yates	Atkins	Euwe	Waltuch	Znosko- Borowsky	Watson	Morrison	Marotti	Totals	Premis	Nacionalitat
Capablan- ca.....	*	1/2	1	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	13	1 ^r	Cuba
Alhekiné..	1/2	*	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1	1	11 1/2	2. ⁿ	Rússia
Vidmar..	0	1/2	*	0	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	11	3. ^r	Jugo Sla- via
Rubinstein	1/2	0	1	*	1/2	1/2	1	1	1/2	0	1	1	1/2	1	1	1	10 1/2	4	Polònia
Bogolju- bov....	0	1/2	0	1/2	*	1/2	1	1	0	1	1/2	1	0	1	1	1	9	5	Rússia
Reti.....	0	1/2	1/2	1/2	1/2	*	1/2	1/2	1	1	1/2	0	1	0	1	1	8 1/2	6-7	Txécoeslo- vaquia
Tartako- ver.....	1/2	1/2	0	0	0	1/2	*	1/2	1	0	1	1	1	1	1/2	1	8 1/2	6-7	Ukrània
Maroczy..	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	*	1	1/2	1/2	1/2	1	1	0	1	8	8-9	Hungria
Yates.....	0	0	0	1/2	1	0	0	0	*	1	1	1	1	1/2	1	1	8	8-9	Inglaterra
Atkins....	0	0	1/2	1	0	0	1	1/2	0	*	0	1/2	1	0	1/2	1	6		Inglaterra
Euwe.....	0	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1	*	1	0	1	0	1	5 1/2		Holanda
Waltuch..	0	1/2	0	0	0	1	0	1/2	0	1/2	0	*	0	1	1	1/2	5		Inglaterra
Znosko- Borowsky	0	0	0	1/2	1	0	0	0	0	0	1	1	*	1	1/2	0	5		Rússia
Watson...	0	0	0	0	0	1	0	0	1/2	1	0	0	0	*	1	1	4 1/2		Austràlia
Morrison..	0	0	0	0	0	0	1/2	1	0	1/2	1	0	1/2	0	*	1	4 1/2		Canadà
Marotti...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1	0	0	*	1 1/2		Itàlia

LLIBRES I REVISTES

EN AQUESTA SECCIÓ DONAREM NOTA DELS LLIBRES I REVISTES REBUTS

LLIBRES

LA DIVINA COMÈDIA, de *Dant Alighieri*, posada en català per *N. Verdaguer i Callis*.

INFERN. PURGATORI.

Dos volums relligats de 308 i 312 pàgines, 19 × 24, amb paper blanc allisat, imprès a casa l'Altès. Edició molt ben presentada i costejada per la distingida dama vídua del il·lustre autor, donant així compliment a la seva voluntat de retre homenatge enfront del món a la seva tan aimada llengua catalana.

POEMES I CANÇONS, d'En *Josep M. de Sagarra*.

Un volum relligat de 196 pàgines, 12 × 19, amb paper allisat, imprès i editat per l'Editorial Catalana.

POEMA DE CLÍNICA (petites prosas), d'En *R. Suriñach Senties*.

Un volum relligat de 80 pàgines, 12 × 18, imprès amb paper superior allisat per En *Fidel Giró*, i editat per N'Antoni López.

LA COVA DE CAN MAURI: BERGA, per *J. Serra i Vilaró*.

Un quadern relligat de 18 pàgines, 15 1/2 × 23 1/2, il·lustrades amb 17 figures, imprès amb paper couché superior per l'impremta de Sant Josep de Manresa.

HISTÒRIA DE CATALUNYA. Volum I, per *F. Valls-Taberner i Ferran Soldevila*.

Un volum enquadernat amb tela, 12 × 17, 214 pàgines text, paper blanc allisat i 28 pàgines amb gravats, paper couché, imprès a l'Elzeviriana i editat per Publicacions del Editorial Pedagògica de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. És de lloar la llista dels llibres consultats que acompanya a cada article.

SIL·LABARI CATALÀ, per *Pau Romeva*, dibuixos de *Josep Obiols*.

Relligat amb cartró, 172 pàgines 15 × 20, imprès a ca l'Altès i editat per Publicacions de l'Editorial Pedagògica de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

REVISTES

La Veu de Sant Martí. — *D'Ací i d'Allà*. — *Comercio y Navegación*. — *Mercurio*. — *Industria Metalúrgica*. — *De l'Art de la Forja*, de Barcelona. — *Ibérica*, de Tortosa. — *Recull*, de Blanes. — *Lliria*, de S. Hilari. — *La Nova Catalunya*, de l'Havana. — *Germanor*, de Santiago. — *Resorgim ut*, de Buenos Aires. — *L'Il·lustration*, de París.

SUCCESSORS D'HENRICH I C.^a—BARCELONA

Importació
Exportació
Despatx de barcos
Consignacions

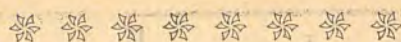
Rossend Oriach

AGENT DE DUANES

LLAUDER, 1, entressol
(CANTONADA P. ISABEL II)

BARCELONA

TELÈFON A. 3976

**Agència de Cobrances
i Repartiments**

Antoni Campmajó

CARRER D'AVELLÀ, 3, 1.er, 1.^a

TELÈFON 2258 A

Servei especial en l'impressió i
repartiment d'ESQUELES MOR-
TUÒRIES • Extens assortit en
RECORDATORIS; impressió es-
merada • COBRANCES i REPAR-
TIMITS de tota mena, fets amb
gran cura i rapidesa • SERVEI
RÀPID - GARANTIA ABSOLUTA

**MAGATZEMS
SANTA EULALIA**

EXTENS
ASSORTIT EN

CAMISES

CINTURONS,
GÈNERES DE PUNT, etc.

VARIAT ASSORTIT

EN **CORBATES**

**I, Boqueria, I
BARCELONA**

**MAGATZEM DE DROGUES
DE**

Morera i Santamans

COLONIALS • PERFUMERIA • PRODUCTES QUÍMICS
PINTURES i CARBUR DE CALCI

Telèfon 1901 A.

Hospital, 40, 42 i 44

BARCELONA

Balneari La Puda de Montserrat

Obertura el 15 de juny

AIGÜES TERMALS, RADIOACTIVES, SULFURADO - SÓDICO - AZOADES

Vaporaris (de fama mundial) per a combatre la disposició als CATARROS,
BRONQUITIS, OFEC, i afeccions post-grip.

Viatge: Línia Nord, Estació Olvan □ Automòbils als trens 8'04, 13'27 i 17'47
de Barcelona.

Informes: Diagonal 460 o Balneari □ Telèfon 507, grup Martorell

Industrial Bolsera, S. A.

Confecció de Bosses i de tota classe d'Envoltoris de paper. • Fabricació de Paperets, Serpentine, Boles de Neu i altres articles per a Festes de Carnaval. • Papers de totes classes. Bosses berenar per als excursionistes.

Sant Pau, 83

Telèfon A 4013

BARCELONA

Llibreria Subirana

PORTAFERRISSA, 14
A PARTAT, 203
TELÈFON 1579 A

LLIBRES

Religiosos, Científics,
Literaris i d'Art de totes
classes i procedències - Secció de bi-
bliografia a disposició dels clients de la casa.
Gran assortit en objectes d'Art Reli-
giós - Per a regals: plomes
font de les millors
marques

B A R C E L O N A

LA SUIZA REÑÉ, S. A.

Gran fàbrica de Dolços i Bombons
Xocolates Santé Lacté

Especialitat en Marrons glacés • Caramels àcids • Ametlles
Confits • Fruites, etc.

FÀBRICA i DESPATX:

Orteu, 5, 7, 9 i 11 (Sant Gervasi)
TELÈFON 624 G

SUCURSAL:

Consell de Cent, 362 i 364
TELÈFON 1097 S. P.

BARCELONA

EXPOSITION COLONIALE Marseille

AVRIL à
1922

NOVEMBRE
1922

MARIE BRIZARD & ROGER

ANISETTE
CACAO CHOUAO — CURAÇAO
CHERRY BRANDY

A small landscape illustration at the top of the advertisement shows a tree on the left, a body of water in the middle, and a small figure on a hill in the background under a moon. The text is overlaid on the right side of the illustration.